

ת"פ (חיפה) 8188-06-23 - מדינת ישראל נ' מוסעב ג'רבאן

ת"פ (חיפה) 8188-06-23 - מדינת ישראל נ' מוסעב ג'רבאן ואח'מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 8188-06-23

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

נגד

1. מוסעב ג'רבאן

ע"י ב"כ עו"ד פאדי זועבי

2. עפיף ג'רבאן

ע"י ב"כ עו"ד מיכל קורן לוין

3. ח'ליל ג'רבאן

ע"י ב"כ עו"ד מוחמד סביחאת

4. סעדו ג'רבאן

ע"י ב"כ עו"ד מוחמד סביחאת

בית המשפט המחוזי בחיפה

[11.09.2024]

לפני: כבוד השופט אינאס סלאמה

גזר דין

1. הנאשמים שלפניי הורשעו, על פי הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע העבירות הבאות:

נאשם מס' 1 (להלן: "נאשם 1") - עבירות בנשק (החזקה, נשיאה והובלה), עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא + 144(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") (ביחס לנשק אחד); סיוע לעבירות בנשק (החזקה ונשיאה), עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא + 144(ג) + סעיף 31 לחוק (ביחס לנשק אחד); סיוע לירי מנשק חם באזור מגורים, עבירה לפי סעיף 340א(ב)(1) + סעיף 31 לחוק (ביחס לנשק אחד), וכן הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק.

נאשם מס' 2 (להלן: "נאשם 2") - עבירות בנשק (החזקה ונשיאה), עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא + 144(ג) + סעיף 29 לחוק; עבירות בנשק (החזקה), עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק (ביחס להחזקה ביום 17.5.2023), וכן ירי מנשק חם באזור מגורים, עבירה לפי סעיף 340א(ב)(1) + סעיף 29 לחוק.

- נאשם מס' 3 (להלן: "נאשם 3") - עבירות בנשק (החזקה ונשיאה), עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא + 144(ג) + סעיף 29 לחוק; וכן ירי מנשק חם באזור מגורים, עבירה לפי סעיף 340א(ב)(1) + סעיף 29 לחוק.
- נאשם מס' 4 (להלן: "נאשם 4") - סיוע לעבירות בנשק (החזקה ונשיאה), עבירה לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא + 144(ב) רישא וסיפא + 144(ג) + סעיף 31 לחוק (ביחס לשני נשקים), וכן סיוע לירי מנשק חם באזור מגורים, עבירה לפי סעיף 340א(ב)(1) + סעיף 31 לחוק (ביחס לנשק אחד).
2. הסדר הטיעון בין הצדדים, אשר הושג תוך כדי ניהול פרשת התביעה, לא כלל הסכמה בדבר העונש הראוי כי ייגזר על כל אחד מן הנאשמים. בעניין זה הוסכם כי הצדדים יטענו "באופן חופשי".
כתב האישום המתוקן
3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, שעיקרן יפורט להלן, בין הנאשמים קיימת קרבה משפחתית והם מתגוררים בסמיכות זה לזה, במתחם מגורים בכפר ג'סר א-זרקא (להלן: "מתחם המגורים").
4. ביום 11.5.2023, בשעה 18:30 לערך, הנאשמים השתתפו באירוע חתונה שהתקיים במתחם המגורים. באותה עת, נאשמים 2 ו-3 החזיקו שני אקדחים: אקדח גלוק חצי אוטומטי הטעון במחסנית מתאימה ובתוכה כדורים (להלן: "האקדח הראשון"), וכן אקדח D.D.G חצי אוטומטי הטעון במחסנית מתאימה ובתוכה כדורים (להלן: "האקדח השני"). נאשמים 1 ו-4 סייעו לנאשמים 2 ו-3 בהחזקת האקדחים ובנשיאתם, בנוכחותם במקום, בהעברת הנשקים מיד ליד ובטיפול בהם.
5. במהלך החתונה, בשעה 19:20 או בסמוך לכך, נאשמים 2 ו-3 העבירו את האקדחים מיד ליד ביניהם וטיפלו בהם, ובהמשך ירו שלא כדין, באזור מגורים ובסמוך מאוד לבתי מגורים, כל אחד באקדח אותו החזיק ונשא. נאשמים 1 ו-4 סייעו לנאשם 3 בביצוע הירי בנוכחותם במקום. כמו כן, נאשם 1 סייע לנאשם 2 בהחזקת אחד האקדחים ובנשיאתו, בנוכחותו במקום, בהעברת האקדח השני מיד ליד ובטיפול בו. נוסף על כך, נאשם 4 סייע לנאשמים 2 ו-3 בהחזקת ובנשיאת האקדחים בנוכחות במקום, בהעברת הנשקים מיד ליד ובטיפול בהם. לאחר הירי נאשם 1 קיבל לידיו את אחד האקדחים.
6. בהמשך, כוחות משטרה הגיעו אל מתחם המגורים. משהבחין נאשם 1 בשוטרים, פתח הוא בריצה בניסיון להימנע ממעצרו. נאשם 1 עשה כן כשהוא מחזיק, נושא ומוביל על גופו את האקדח הראשון טעון במחסנית שבתוכה 2 כדורים בקוטר 9 מ"מ, וכן גרב המכיל 25 כדורים בקוטר 9 מ"מ בכיס מכנסיו. בהמשך, נאשם 1 נעצר כשהאקדח הראשון על גופו, ואילו יתר הנאשמים הצליחו להימלט.

7. ביום 17.5.2023, בשעה 10:00 לערך, נאשם 2 החזיק את האקדח השני כשהוא מוסלק בתוך גרב ועטוף בניילון נצמד, על עץ בחצר הסמוכה לביתו ובתוכו מחסנית מתאימה.
- תסקיר שירות המבחן
8. בתסקיר שערך שירות המבחן על אודות נאשם 2, בהתאם להחלטתי ובשים לב לחובה שבדין, פורט רקעו האישי והמשפחתי, ובכלל זה כי הוא בן 22, רווק. קודם מעצרו התגורר בבית הוריו, ועבד במפעל משך 9 חודשים. משפחת מוצאו מונה זוג הורים ו-5 אחים. נאשם 2 סיים 11 שנות לימוד, ולדבריו נשר מבית הספר נוכח מצב כלכלי קשה וצורך לסייע בפרנסת המשפחה.
9. נאשם 2 הודה לפני שירות המבחן בעובדות כתב האישום, אך שירות המבחן התרשם כי הלה נטה למזער מחומרת מעשיו, נקט עמדה השלכתית והתקשה להתחבר למשמעות התנהגותו מבחינה פלילית. נאשם 2 תאר לפני שירות המבחן, כי נהוג בחברה אליה הוא משתייך לירות באוויר בחתונות, וכי הדבר מסמל שמחה. עוד מסר נאשם 2, כי זוהי התנסותו הראשונה בשימוש בנשק, וכי עשה הדבר מתוך סקרנות. הלה שלל כוונה לפגוע במאן שהוא.
10. שירות המבחן עמד על גורמי הסיכון לעבריינות אל מול הסיכוי לשיקום, והעריך קיומו של סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. בסופו של דבר, נוכח המפורט בתסקיר, ובמיוחד חומרת העבירות, הקושי של נאשם 2 לקחת אחריות פעילה על מעשיו, התייחסותו לנסיבות ולהשלכות, לצד קושי לערוך התבוננות ביקורתית על התנהלותו עוברת החוק, ולאור הערכת הסיכון דלעיל, לא בא שירות המבחן בהמלצה שיקומית שיהא בה כדי להפחית את הסיכון.
- טיעוני הצדדים לעונש
11. במסגרת הדיון שיוחד לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש, המאשימה הגישה רישום פלילי של נאשמים 1 ו-4, וכן גזר דין קודם בעניינו של נאשם 4, הכולל מאסר מותנה בר הפעלה. בטיעוניה, המאשימה עמדה על החומרה הגלומה בעבירות הנשק. לטענתה, לכל אחד מהנאשמים חלק אחר בביצוע המעשים, ומשכך, יש לקבוע ארבעה מתחמי ענישה שונים. המאשימה הדגישה, כי עתירתה מבוססת על הנחיית פרקליט המדינה בדבר הענישה בעבירות נשק.
12. בכל הנוגע לנאשם 1, סבורה המאשימה כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 3 ל-6 שנות מאסר. המאשימה ציינה, כי נאשם זה לא ירה בנשק, אך הוא סייע לנאשמים 2 ו-3 בביצוע הירי. בנוסף, הוא נמלט עם אחד האקדחים, והורשע בעבירות נשיאה והובלה, ובעבירה של הפרעה לשוטר. נוכח עברו הפלילי והצורך בהרתעת היחיד והרבים, המאשימה עתרה למקם את עונשו ברף האמצעי של המתחם.

13. אשר לנאשם 2, לטענת המאשימה יש לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 3.5 ל-6.5 שנות מאסר. בעניינו של נאשם זה, המאשימה הדגישה כי אף שהלה היה מעורב בשני אירועים שונים, ניתן לקבוע בעניינו מתחם עונש אחד ויחיד, נוכח סמיכות הזמנים בין האירועים והעובדה כי מדובר באותו נשק. הגם שלנאשם זה אין עבר פלילי, המאשימה עתרה למקם את עונשו בשליש התחתון של מתחם העונש, אך לא ברף התחתון מטעמי הרתעה.

14. בעניינו של נאשם 3, המאשימה סבורה כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל-6 שנות מאסר, בשים לב לעבירות בהן הורשע. גם בעניינו של נאשם זה, אשר נעדר עבר פלילי, המאשימה עתרה למקם את עונשו בשליש התחתון של מתחם העונש, אך לא ברף התחתון מטעמי הרתעה.

15. בכל הנוגע לנאשם 4, המאשימה עמדה על כי הוא הורשע בביצוע סיוע לעבירות בנשק וסיוע לירי, ומשכך עתרה היא לקבוע מתחם עונש הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר. המאשימה הפנתה גם לעברו הפלילי של נאשם 4, ובכלל זה לגזר דין קודם בעבירות נשק, הכולל מאסר על תנאי בר הפעלה. לשיטת המאשימה, יש "להפעיל את התנאי ולצרף את העונש של המאסר על תנאי על העונש שייקבע פה...". זאת ועוד, נוכח עברו הפלילי והצורך בהרתעה כל אימת שמבוצעות עבירות בנשק, המאשימה עתרה למקם את עונשו של נאשם 4 ברף האמצעי של המתחם.

16. סנגורו של נאשם 1, הפנה תחילה לנסיבותיו האישיות של הנאשם. נטען כי הלה בן 32 "נעדר כל עבר רלוונטי, יש לו עבר מינורי של גניבה". נאשם 1 אב לשני ילדים. הוא עבד כטבח לאורך חייו, ומהווה המפרנס העיקרי של משפחתו. נאשם 1, כך נטען, הודה "בהזדמנות הראשונה ביותר". אמנם החלה פרשת התביעה, אך נחקרו רק "שלושה עדים, עדים בודדים", ונוכח ניהול התיק משך מספר ישיבות, הגיעו הצדדים "להסדר טיעון מקל ביותר". נטען, כי הנאשם חסך זמן שיפוטי יקר והעדת עשרות עדים. עוד עמד הסנגור על תקופת מעצרו הארוכה של נאשם 1, וטען כי "התקופה הזאת הרתיע אותו באופן של ממש, הוא מתחרט ומבטיח לחזור לדרך הישר והוא מבין כבר את ההשלכות". בהמשך טיעונו, הסנגור הפנה לשורה של פסקי דין על מנת ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת.

17. אשר לחלקו של נאשם 1 בביצוע המעשים, הסנגור סבור כי בכל הנוגע לסיוע לביצוע עבירות, החלק של הנאשם "הוא מזערי" ונובע מעצם שהותו במקום. גם בנוגע לנשיאת הנשק, כך נטען, "מדובר בנשיאה קצרה ורגעית", שכן האקדח הועבר לידי נאשם 1 מידי אחד הנאשמים האחרים. הסנגור הדגיש את נסיבות המעשים, היינו כי בחתונה עסקינן ואין כל כוונה פלילית כנגד אחר, "פגיעה בעניין איומים, פגיעה על בתים וסכנת נפשות...". נטען עוד, כי הנאשמים סיכנו אך האחד את השני, שכן הם היו במרחק רב מיתר אורחי החתונה. בשים לב לטיעונו אלו ועוד, סבור הסנגור כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של נאשם 1 נע בין 14 ל-30 חודשי מאסר, "קנס נמוך ותנאי מתון", וכי יש למקם את העונש בתחתית המתחם.

18. הסנגורית של נאשם 2 הדגישה בפתח טיעוניה, כי הוסכם בנוגע לנאשמים 2 ו-3 שכל אחד מהם נשא נשק אחד וירה באותו הנשק. בעניין עבירת החזקת הנשק, בה הורשע אך נאשם 2, נטען כי ההחזקה המיוחסת לו נוגעת רק ליום 17.5.2023, ולא לפרק זמן ארוך יותר. זאת ועוד, מדובר באותו אקדח בו בוצע הירי על ידי נאשם 2 בעת החתונה, ולמעשה לפנינו עבירה "שקצת ניתן לומר נבלעת בתוך עבירה גדולה יותר ולא להתייחס אליה בתור עבירה נפרדת...". עוד נטען, כי מהאקדח בו אחז נאשם 2 נתפס אך קליע אחד, ולשיטת הסנגורית הדבר מעיד על כמות הכדורים שנורו מאקדח זה.

בעת ביצוע המעשים, היה נאשם 2 מתחת לגיל 21. הוא נעדר עבר פלילי. נטען גם לחיסכון בזמן שיפוטי, בהעדת עשרות עדים. הסנגורית הפנתה לתסקיר שירות המבחן, ובכלל זה כי לנאשם משפחה נורמטיבית ותומכת. לדבריו, זוהי התנסותו הראשונה בנשק אשר נעשתה מפאת סקרנות, בלא כל כוונה לפגוע באחר. גם קצינת המבחן, כך נטען, חוותה את נאשם 2 "כמי שעשה את המעשה כביטוי לשמחה, אפשר לבקר את המסורת הזו, אבל בסופו של יום המהות כאן היא לא ירי בכוונה לבצע עבירה פלילית". בכל הנוגע לתסקיר, הסנגורית הביעה צער על כי שירות המבחן לא פונה אל שירות בתי הסוהר לקבלת התרשמותו בכל הנוגע למי שמצוי במעצר משך תקופה ארוכה. בענייננו, נאשם 2 "נכנס לקבוצות, הוא משמש כתומך".

19. בהמשך דבריה, טענה הסנגורית לקיומו של מדרג ענישה בשים לב לנסיבות החזקת הנשק וביצוע ירי באמצעותו. היא הפנתה גם לפסיקה שיש בה ללמד לטעמה על מדיניות הענישה הנוהגת. לבסוף, עתרה הסנגורית "שלא למצות את הדין באופן מלא" עם נאשם 2, ולהביא בחשבון כי הוא עצור מאחורי סורג ובריח משך כשנה.

20. סנגורו של נאשם 3 טען, כי מתחמי הענישה להם עותרת המאשימה כלל לא מתיישבים עם הענישה הנוהגת. הסנגור עתר כי תובא בחשבון העובדה שנשמעו אך מספר בודד של עדי תביעה, ולאחר מכן "כתב האישום תוקן בצורה משמעותית ביותר". זאת ועוד, במסגרת הדיון בו הודיעו הצדדים על הסדר הטיעון, נרשם מפיהם כי כל אחד מן הנאשמים 2 ו-3 החזיק אקדח אחד, ולא מיוחס להם ביצוע בצוותא של החזקת שני אקדחים. מכאן, שמדובר בנשיאת אקדח ובירי באזור מגורים. עוד טען הסנגור, כי יש לערוך הבחנה בין ירי לעבר בית או לשם איום, לבין ענייננו בו ארע ירי לאוויר כאות שמחה בחתונה. זאת ועוד, הסנגור הפנה לשורה של פסקי דין על מנת ללמד על מדיניות הענישה הנוהגת, תוך שטען כי בחלק מן המקרים אליהם הפנה דובר בנסיבות חמורות יותר מאשר בענייננו.

21. בכל הנוגע לנאשם 3, הסנגור טען כי הוא בן 29, ללא עבר פלילי, עבד משך 10 שנים בניקיון בבית חולים, בצורה קבועה וללא תקלות. עוד נטען, כי נאשם 3 בן למשפחה ברוכת ילדים. יש לו 9 אחים ואחיות. האב עובד בדויג.

הסנגור טען גם, כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, חסך בזמן שיפוטי, וביקש כי לא ימוצה הדין עם הנאשם. 22. סנגורו של נאשם 4, טען גם הוא, כי שמיעת מקצת מעדי התביעה הביאה לתיקון כתב האישום, וזאת מחמת "החולשה בראיות, והקושי בהוכחת העבירות". נאשם 4, כך נטען, הורשע "בעבירה המקילה ביותר בכתב האישום, שזה סיוע". מדובר בסיוע לנשיאת אקדח ולירי, מעצם נוכחותו של נאשם 4 במקום. מעורבותו של נאשם 4 הייתה פסיבית, למשך זמן קצר, וגם בלעדיה העבירות היו מבוצעות. מעשיו של נאשם 4, כך נטען, מתבטאים "בכישלון התנהגותי, ברגע שעמד ליד האנשים שהחזיקו בפועל בנשק ולא מעבר לכך, אין תכנון של העבירה, אין תחכום, לא הוא זה שמניע את העבירות". זהו אירוע ספונטאני ואקראי.

- עוד טען הסנגור, שבכתב האישום המתוקן צוין כי בוצע ירי שלא כדין, ולא כי נורו מספר יריות, וכן כי נתפסו אך שני תרמילים. כמו כן, הנשק נתפס על ידי רשויות החוק. זאת ועוד, נטען כי לא ארע נזק לגוף או לרכוש. הסנגור הפנה לפסיקה בנוגע לעבירה המושלמת, וביקש להקיש משם לענייננו.
- הסנגור סבור, כי הפגיעה בערכים המוגנים מצויה במדרג הנמוך, במיוחד בראי מעשיו של נאשם 4. הירי לא בוצע כלפי אדם או על מנת לאיים ולפגוע. בשים לב לטיעוניו אלו ועוד, עמדת הסנגור היא כי מתחם העונש ההולם הוא בין 9 ל-15 חודשי מאסר בפועל.
23. בכל הנוגע לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, עמד הסנגור על כי הודאת נאשם 4 ניתנה בהזדמנות הראשונה לאחר התיקון המשמעותי בכתב האישום, וחסכה בזמן שיפוטי ובשמיעת עדי התביעה. נאשם 4, כך נטען, בן 30, מאורס, משפחתו נורמטיבית. לנאשם אין רקע התמכרותי. הוא עצור למעלה משנה, וכידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר. נאשם 4 מקבל אחריות מלאה על מעשיו ומביע חרטה. בשל אלו ועוד, עתר הסנגור כי לא ימוצה הדין עם נאשם 4, וכי יועמד עונשו ברף הנמוך של המתחם, כך שתקופת המאסר שתושט עליו תחפוץ את תקופת המעצר. עוד עתר הסנגור, ש"לא להפעיל את התנאי", מחמת שההרשעה כאן היא מעצם הימצאות נאשם 4 במקום העבירה, וחלף זאת יוארך התנאי. לחילופין, עתר הסנגור כי המאסר המותנה יופעל בחופף לעונש דכאן.
- דבר הנאשמים
24. לקראת חתימת הדיון, אמר כל אחד מן הנאשמים את דברו, במסגרתם הביע הוא צער על שעשה. נאשמים 1, 3 ו-4 עמדו גם על משך המעצר ועל תפקודם התקין בתקופה זו. על כך הוסיף נאשם 1, כי "יש לי משפחה בחוץ יש לי שני ילדים אני רוצה לפרנס אותם". נאשם 3 הוסיף, "אני למדתי מטעויות ולא חוזר על טעויות".
- דיון והכרעה
25. העיקרון המנחה בגזירת הדין הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם העומד לדין, לבין סוג העונש אשר יוטל עליו ומידתו.
- בעת קביעת מתחם עונש הולם לעבירה שביצע נאשם בפלילים, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
- לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, יפנה בית המשפט לאתר את העונש המתאים לנאשם בגבולות המתחם שנקבע, תוך התייחסות לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. ועוד, במיקום העונש בתוככי המתחם, רשאי בית המשפט להתחשב בשיקולים של הרתעת היחיד או הרתעת הרבים. בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש, הן לקולא - משיקולי שיקום, והן לחומרה - משיקולי הגנה על שלום הציבור.

26. קודם אעבור לדון במתחם העונש ההולם בנוגע לכל אחד מן הנאשמים, אציין כי סבורני שיש לקבוע מתחם עונש אחד ויחיד ביחס לכל אחד מהם. זאת, גם בראי מעשיו של נאשם 2. אמנם, בעוד בנוגע לנאשמים 1, 3 ו-4, מלוא מעשיהם מתמצים בנקודת זמן אחת, באירוע החתונה, לנאשם 2 מיוחסת עבירה נוספת של החזקת אקדח במועד אחר (מספר ימים לאחר החתונה). ואולם, נוכח סמיכות הזמנים, ובמיוחד בשים לב לכך שמדובר באותו אקדח, דומני כי העבירות מקיימות ביניהן קשר הדוק ועולות כדי מסכת עבריינית אחת. משכך, יש להתייחס אל האירוע כמכלול ולקבוע גם ביחס לנאשם 2 מתחם עונש אחד, כפי שעתרה לכך גם המאשימה עצמה.

מתחם העונש ההולם

27. כאמור לעיל, הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בעיקר במיני עבירות שעניינן נשק, בעת שהשתתפו בחתונה. נאשמים 2 ו-3 הורשעו בעבירות מושלמות של החזקת ונשיאת אקדח, וכן ביצוע ירי הימנו באזור מגורים. נאשם 2 הורשע בעבירה נוספת של החזקת האקדח ביום אחר (מספר ימים לאחר החתונה). נאשם 1 הורשע בעבירה מושלמת של החזקת, הובלת ונשיאת אקדח וקליעים נוספים שהוחזקו בנפרד, וכן בהפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו. עוד הורשע הוא בסיוע לנאשמים 2 ו-3, או למי מהם, בהחזקת ובנשיאת אחד האקדחים, וכן בירי שבוצע באמצעותו. נאשם 4 הורשע בסיוע לנאשמים 2 ו-3, או למי מהם, בהחזקת ובנשיאת שני האקדחים, וכן בירי שבוצע באמצעות אחד מהאקדחים.

בעת קביעת מתחם העונש ההולם ביחס למעשיו של כל אחד מן הנאשמים, יש לעמוד תחילה על הערכים החברתיים אשר נפגעו כתוצאה מביצוע העבירות על ידי הנאשמים, וכן על מידת הפגיעה בערכים אלו.

28. בעבירות נשק יש כדי לפגוע בשורה של ערכים חברתיים מוגנים ראשונים במעלה, בדמות שמירה על החיים, וכן על ביטחון הציבור ושלומם. בהחזקת נשק באופן לא חוקי, וודאי בעת הובלתו או נשיאתו במרחב הציבורי, וביתר שאת כל אימת שמבוצע ירי הימנו באזור מגורים, גלומה סכנה ממשית ומוחשית כי יארע נזק לרכוש או חמור מכך - נזק לגוף, עד כדי קטילת חיים. בהעדר משאלה או תכנית לפגוע במאן דהוא באמצעות כיוון הנשק לעברו, אפשר והסכנה מתמעטת לה קמעה. ואולם, כדור תועה יכול בנקל למצוא את דרכו אל גופם של חפים מפשע. וודאי בנסיבות כבענייננו, בו מבוצע הירי במהלך חתונה ואף כל אימת שהאוחז בנשק אינו מורשה ומיומן בכך. הנזק הפוטנציאלי יכול ויארע על ידי העבריין שמחזיק בנשק או על ידי אדם אחר, בזמן אחר ובמקום אחר, היה והנשק יעבור מיד ליד. התוצאה חד היא - נזק בהיבט הפרט והציבור בכללותו.

בעת בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים, יש להביא בחשבון כי מדובר בשני אקדחים (להבדיל מכלי נשק התקפיים יותר למשל). עוד, ומן האמור בכתב האישום המתוקן עולה, שמרבית עבירות הנשק המיוחסות לנאשמים תחומות בזמן קצר יחסית - בעת ההשתתפות בחתונה. כמו כן, הנשק נתפס על ידי המשטרה (ראו על כך טיעון סנגורו של נאשם 4, לו לא התנגדה המאשימה), ומשכך הנזק הפוטנציאלי, אף כי רב הוא, לא יתממש עוד כתוצאה משימוש עתידי בנשק זה. בנתונים אלו יש כדי למתן, ולו במעט, את הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים; פגיעה אשר אינה מבוטלת בענייננו, ומשתנה היא מנאשם אחד לאחר, על פי חלקו בביצוע המעשים.

29. ענייננו אינו מתמצה רק בעבירות נשק. נאשם 1 הורשע גם בהפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עת ביקש הוא להימלט מידי השוטרים בניסיון להימנע ממעצר, שעה שהחזיק, הוביל ונשא הוא על גופו את האקדח הראשון (כשהאקדח היה טעון במחסנית ובה שני כדורים), וכן גרב ובו 25 כדורים. בכך, פגע הנאשם בערכים המוגנים של הגנה על שלטון החוק והסדר הציבורי.

30. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על החומרה הגלומה בעבירות הנשק, וכן על הצורך בהחמרת הענישה כלפי מי אשר מבצע עבירות אלו. ראו על כך, ע"פ 5681/23 חווא נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (20.12.2023) (להלן: "עניין חווא"):

"עבירות הנשק באשר הן הפכו למכת מדינה. חומרתן היתרה והשפעתן על תחושת הביטחון של כלל אזרחי המדינה מחייבות הטלת ענישה משמעותית, גם על נאשם נעדר עבר פלילי ... מדיניות ההחמרה ביחס לכלל עבירות הנשק, אשר ניכרת בפסיקתו של בית משפט זה, באה לידי ביטוי סטטוטורי בסעיף 144(ז) לחוק העונשין אשר חוקק במסגרת תיקון מס' 140 לחוק (ראו: חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938)".

בהמשך פסק הדין בעניין חווא, בפסקה 13, נקבע כך:

"בית משפט זה שב ומתריע השכם והערב על חומרתן של עבירות הנשק בחברה הישראלית בכלל, ובמגזר הערבי בפרט (ראו: עניין קואסמה, פסקה 16; עניין אבו עבסה, פסקה 15). עבירות אלו מגלמות סיכון רבתי לשלום הציבור, לביטחונו ולסדר החברתי, כאשר חדשות לבקרים אנו עדים לתוצאותיהן ההרסניות ומעבר לכך הן משמשות קרקע פורייה לעבירות נוספות (עניין נורי, פסקה 9).

בהתאם לכך ולנוכח ריבוי מקרי הירי, יש לנקוט במדיניות ענישה מחמירה בגין ביצוע עבירות נשק, החל מיצרני או מבריחי הנשק הבלתי חוקי, דרך הסוחרים בו ועד לאלו הנוטלים אותו לידם ועושים בו שימוש בלתי חוקי לרבות החזקה ונשיאה".

31. על חומרת העבירה ומגמת ההחמרה, ראו גם ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' קדורה, פסקה 6 (14.4.2022), כדלקמן:

"החזקת נשק שלא כדין מאיימת על שלום הציבור ובטחונו ... לנוכח היקפן המתרחב של עבירות המבוצעות בנשק, הזמינות הבלתי נסבלת של נשק בידי מי שאינו מורשה לכך, מהווה כאמור סיכון של ממש ומגבירה את הסיכון לביצוע עבירות חמורות נוספות ... כמו גם לאסונות נוראיים. יעידו על כך ריבוי המקרים במגזר הערבי בעת האחרונה, כאשר אזרחים תמימים - כמו ילד רך בשנים ועלמה צעירה - נפגעים ואף מוצאים את מותם בביתם-מבצרם או בגן השעשועים, כל זאת כתוצאה משימוש בנשק של אחרים. מציאות קשה זו מחייבת לנקוט ביד מחמירה כלפי מעורבים בעבירות נשק, אף אם הם נעדרי עבר פלילי ... ענייננו ב'מכת מדינה' שהצורך להילחם בה על מנת להגן על הציבור, מצריך מענה הולם והטלת עונשי מאסר משמעותיים ... ידע כל מי שמחזיק בנשק בלתי חוקי כי צפוי הוא להיענש בחומרה, בבחינת 'אם מחזיקים - למאסר נשלחים'".

32. פוטנציאל הסיכון לנזק הרה אסון, קיים גם כל אימת שהירי מבוצע כביטוי לגילויי שמחה. עמד על כך בית המשפט העליון בע"פ 1414/17 עריאן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (6.11.2017), בציינו, כי "בית משפט זה עמד לא פעם על פוטנציאל הסיכון הרב כתוצאה משימוש בנשק חם באזורי מגורים, גם כאשר השימוש נעשה במסגרת יריות בשמחות, אשר עלול להביא לפגיעה גם בעוברי אורח תמימים..."

33. כאמור, בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט ליתן דעתו למדיניות הענישה הנוהגת. זו, כמצוין לעיל, הדגישה את הצורך בהשתת ענישה מחמירה ומרתיעה על מי אשר מבצע עבירות נשק, תוך שמנעד הענישה רחב. כל אחד מהסנגורים הפנה לפסיקה אשר יש בה לטעמו כדי לתמוך בעמדתו. אפנה להלן לסקירה המבטאת את מדיניות הענישה הנוהגת, ממנה יש להקיש לעניינו, ואשר בין היתר על יסודה, ייקבע מתחם העונש ההולם. בסקירה זו אכלול התייחסות לחלק מפסקי הדין אליהם הפנו הסנגורים; ע"פ 2602/23 אבו ואדי נ' מדינת ישראל (7.11.2023) - המערער הורשע בעבירות של החזקת נשק וירי מנשק חם. עבירות הנשק בוצעו על רקע סכסוך בין משפחת הנאשמים למשפחת המתלוננים. על פי המתואר, מחסום אבנים וצמיגים הוצב על שביל עפר, כך שחסם מעבר כלי רכב של משפחת המתלוננים לשטח הסמוך למגורי משפחת הנאשמים. המתלוננים החלו לפרק המחסום. המערער עמד יחד עם אחרים במרחק מה משביל העפר. המערער ואדם נוסף החזיקו בנשק ארוך הדומה ל-M16. המערער כיוון את הנשק כלפי מעלה וירה מספר יריות. האדם הנוסף ירה מספר יריות אל עבר המתלוננים, וכתוצאה מהירי נפגע אחד המתלוננים באוזנו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הנע בין 4 ל-6 שנות מאסר, והשית על המערער מאסר בפועל למשך 54 חודשים, לצד מאסר מותנה. הערעור נדחה.

ע"פ 6702/22 מדינת ישראל נ' הייב (4.4.2023) - המשיב הורשע בביצוע עבירות של החזקת נשק וירי מנשק חם. על פי המתואר, המשיב החזיק במחסן השייך לסבתו במקלע מסוג מא"ג ובתחמושת מתאימה. בהיותו בגג בית אחר, המשיב ירה באוויר בירי אוטומטי באמצעות המא"ג קליעים רבים מעל בתי הכפר המאוכלסים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר, והשית על המשיב 42 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את ערעור המשיב וקיבל את ערעור המדינה, באופן שעונש המאסר בפועל הועמד על 50 חודשים.

ע"פ 5602/22 מדינת ישראל נ' פלוני (14.9.2022) - המשיב הורשע בביצוע עבירות של נשיאת נשק, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, וכן כניסה ושהייה בישראל בניגוד לחוק. דובר בתושב ג'נין אשר על אף שאינו מורשה כניסה לישראל, שהה ברכב בעיר אום אל פאחם, כשהוא נושא על גופו אקדח חצי אוטומטי עם מחסנית וכדורים תואמים. משנהג הרכב התבקש על ידי שוטרים לעצור לבדיקה, המשיב יצא מהרכב כשהוא נושא את הנשק והחל להימלט. המשיב לא שעה לקריאת השוטר אשר רדף אחריו וצעק לעברו לעצור, ואחרי שנתפס נאבק בשוטר. על המשיב הושתו בבית המשפט המחוזי (ע"י מותב זה) 18 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון בקבלו הערעור על גזר הדין, ציין בפסק דינו, כי "... מתחם הענישה הרגיל שראוי לקבוע לנאשם בגיר בגין נשיאה בלתי חוקית של נשק חם במרחב הציבורי נע בין 30 ל-42 חודשי מאסר בין סורג ובריח (לצד עונשים נלווים בדמותם של מאסר-על-תנאי וקנס) ...". בסופו של דבר, ומשערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, הועמד עונש מאסר בפועל של המשיב על 28 חודשים.

ע"פ 3728/22 מסאלחה נ' מדינת ישראל (9.8.2022) - המערער הורשע בביצוע עבירות של סיוע לנשיאה והובלה של כלי נשק - עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא + סעיף 31 לחוק; נשיאה והובלה של כלי נשק - עבירה לפי סעיף 144(ב) סיפא לחוק, וכן סיוע לירי מנשק חם - עבירה לפי סעיף 340א(א) + סעיף 31 לחוק. הצדדים הסכימו שהמשיבה תטען לעונש ראוי של 20 חודשי מאסר בפועל, וההגנה תהא חופשית בטעוניה. על פי המתואר, המערער נהג ברכב ואדם אחר, אבו סבייה, ישב במושב שליזו. אחריהם נסע צוות בילוש, כשלפתע אבו סבייה הוציא את היד מהחלון וירה ירייה אחת מאקדח מסוג FN. בהמשך, המערער עצר את הרכב בצד הדרך, הבלשים חסמו את הרכב וביצעו חיפוש, במהלכו נתפסו 15 כדורים מסוג 9 מ"מ בכיס מכנסי המערער והאקדח נתפס ברכב. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הערעור נדחה. יוער כי על אבו סבייה, נגזרו 35 חודשי מאסר בפועל והפעלה של 8 חודשי מאסר מותנה במצטבר.

ע"פ 8322/21 דחלה נ' מדינת ישראל (13.4.2022) - המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק; 340א(ב)(1) לחוק, וכן 244 לחוק. על פי המתואר, על רקע סכסוך בין משפחת המערער לבין משפחה אחרת בכפרו, החליט המערער לירות בנשק סמוך לבתים בהם מתגוררים אנשים מבני משפחה זו. לשם כך, הצטייד המערער באקדח ובמחסנית, בה למצער 9 כדורים, כשלידיו כפפות ופניו מכוסים ב"חם צוואר". המערער ביצע את הירי ונמלט מהמקום. המערער לא שמע בקול השוטרים שהיו בסמוך וקראו לעברו "עצור משטרה", והמשיך בריצה תוך שהוא זורק את האקדח והמחסנית שהיו ברשותו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 34 ל-54 חודשי מאסר בפועל, והשית על המערער 36 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. הערעור על הכרעת הדין וגזר הדין, נדחה.

ע"פ 6068/21 מדינת ישראל נ' פקיה (19.12.2021) - המשיב הורשע בעבירות של נשיאת נשק וירי מנשק חם במקום מגורים לפי סעיף 340א(א) לחוק. על פי המתואר, המשיב הגיע למקום במחנה פליטים שועפאט, הסמוך לאולם אירועים בו התקיימה חתונה אותה העת. לאחר ששוחח עם שניים אחרים שהחזיקו בנשקים, הוא הוציא נשק, טען אותו וירה מספר כדורים באוויר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 14 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, והשית על המשיב 14 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון החמיר בעונשו של המשיב נוכח חומרת העבירות בהן הורשע, ובכך שלא פעל להסגרת הנשק לידי המשטרה, ובהינתן עברו הפלילי המכביד, והעמיד את עונש המאסר בפועל על 25 חודשים.

ת"פ (מחוזי מרכז) 60084-07-20 מדינת ישראל נ' אבו חלימה (3.6.2024) - הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות של נשיאת נשק, ירי במקום מגורים והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. על פי המתואר, שוטרי בילוש התמקמו בסמוך לתחנת דלק והבחינו שבמרחק מה מתקיימת חתונה. השוטרים שמעו קולות ירי, התקרבו לחממה הסמוכה אל תחנת הדלק, והבחינו בנאשם ובשניים אחרים. הנאשם נשא עמו אקדח הזנקה חצי אוטומטי ZORAKI מוסב, טעון במחסנית, וירה באוויר באמצעות הנשק. השוטרים עצרו את הנאשם ואת האחרים. בהמשך, הנאשם נמלט מהמקום כשהוא אזוק, לעבר החתונה, ורק בהמשך חזר אל החממה. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 30 ל-55 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 30 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית. יוער כי ערעורו של הנאשם תלוי ועומד לפני בתי המשפט העליון.

ת"פ (מחוזי מרכז) 10205-08-21 מדינת ישראל נ' צרצור (6.5.2024) - הנאשם הורשע בעבירות של נשיאת נשק ותחמושת, וכן ירי מנשק חם. על פי המתואר, בעת שהנאשם שהה באירוע חתונה במחנה הפליטים "בלטה", בקרבת המון אנשים, נשא הוא M16 כשהוא חמוש במחסנית ובתחמושת. הנאשם כיוון את הנשק מעלה וביצע ירי. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 18 ל-34 חודשי מאסר, ותוך סטייה קלה מהמתחם השית על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. יוער כי ערעורו של הנאשם תלוי ועומד לפני בית המשפט העליון.

ת"פ (מחוזי חיפה) 51209-04-23 מדינת ישראל נ' עמאש (7.2.2024) - נאשם 1 באותה פרשה הורשע בסיוע לעבירות בנשק (נשיאה והובלה), וכן בסיוע לירי באזור מגורים. הנאשמים ואדם אחר רקמו תכנית לפיה האחר יבצע ירי לעבר בית משפחה בסיוע הנאשמים. הנאשמים והאחר יצאו אל עבר בית המשפחה, כשנאשם 2 מצויד בכלי הנחזה כנשק והאחר מצויד בנשק מאולתר, מחסנית ולפחות 6 קליעים. בהמשך, בסביבת בית המשפחה, נאשם 2 ירה באוויר באמצעות הכלי. אחר כך, האחר ירה לכיוון בית המשפחה לפחות 6 יריות ופגע בכבל חשמל. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר, והשית על נאשם 1 מאסר בפועל למשך 20 חודשים, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי נצרת) 960-08-22 מדינת ישראל נ' מוחמד (7.11.2023) - הנאשם הורשע בנשיאת ובהובלת נשק, וכן בשיבוש מהלכי משפט. על פי המתואר, במהלך חתונה בזרזיר נורו יריות באוויר. הנאשם אשר שהה במקום נתקל ביורים אשר העבירו לידיו נשק צהלי M16 ומחסנית, וביקשו ממנו להעלימם מפני המשטרה. הנאשם נשא והוביל את הנשק לרפת סמוכה, אך נעצר על ידי המשטרה בטרם הספיק לעשות כן. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-42 חודשי מאסר, ומשיקולי שיקום השית על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, צו מבחן ועונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 41754-05-22 מדינת ישראל נ' אגבריה (10.5.2023) - הנאשם הורשע במסגרת האישום הראשון בהחזקת נשק ובירי מנשק חם (לפי סעיף 340א(א) לחוק), לאחר שקיבל לידיו מאדם אחר רובה M16 מחסנית ותחמושת, ובהמשך ביצע ירי של כ-17 כדורים בשטח פתוח מחוץ לביתו. במסגרת האישום השני, הנאשם הורשע בביצוע התפרעות ובהפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו בנסיבות מחמירות, בעיצומו של מבצע "שומר החומות". בגזר דין של הח"מ, נקבע מתחם עונש הולם בכל הנוגע לאישום הראשון, הנע בין 26 ל-48 חודשי מאסר. בכל הנוגע לאישום השני נקבע מתחם הנע בין 7 ל-20 חודשי מאסר. לבסוף, נגזר על הנאשם עונש אחד כולל של 32 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 44620-01-22 מדינת ישראל נ' היב (14.12.2022) - הנאשם הורשע בביצוע עבירות בנשק לפי סעיף 144(א) (רישא וסיפא) + 144(ב) (רישא וסיפא) (2 מקרים), וכן ירי מנשק חם (2 מקרים). על פי המתואר, הנאשם וכן דודו הגיעו אל שמורת טבע, כשברשות בן הדוד (אז חייל) רובה סער מסוג "תבור" ומחסנית טעונה בכדורים. בשמורה, הנאשם החזיק ונשא את הרובה וירה הימנו, שלא כדין. כחודש לאחר מכן, חזר הנאשם על פעולותיו באותה השמורה. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-48 חודשי מאסר, ולבסוף השית על הנאשם 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי מרכז) 19759-07-21 מדינת ישראל נ' עודה (7.11.2022) - הנאשם הורשע בנשיאת נשק ותחמושת, לאחר שבמהלך חתונה נשא הוא נשק חם שסוגו אינו ידוע, ואשר בתוכו מחסנית טעונה בכדורים. מהנשק נורו במהלך החתונה מספר יריות. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 16 ל-30 חודשי מאסר, והשית על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 19610-08-21 מדינת ישראל נ' כרום (30.6.2022) - נאשם 1 באותה פרשה הורשע בעבירות בנשק (נשיאה והובלה של נשק ותחמושת), ירי באזור מגורים, תקיפה בנסיבות מחמירות (בת זוג), וכן איומים. בתמצית יפורט, כי על רקע סכסוך כספי הגיעו הנאשמים יחד עם גרושתו של נאשם 1 אל בית המתלונן (שנאשם 1 הוא בן דודו), כשנאשם 1 נושא בידו אקדח ובתוכו מחסנית טעונה בכדורים. במהלך האירוע, בין היתר, נאשם 1 תקף את גרושתו ואיים עליה באמצעות האקדח. בהמשך, נאשם 1 עמד בכניסה לבית המתלונן וירה לפחות ארבעה כדורים באוויר לכיוון הבתים הסמוכים, שם מתגוררים אחיה של גרושתו. בגזר הדין של הח"מ, ובכל הנוגע לעבירות שביצע נאשם 1, נקבע מתחם הנע בין 24 ל-50 חודשי מאסר בפועל, והושתו עליו 27 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

ת"פ (מחוזי חיפה) 22029-03-21 מדינת ישראל נ' אבו שאח (2.6.2022) - עזקי (נאשם 2 באותה פרשה) הורשע יחד עם הנאשם האחר, בביצוע עבירות נשק (הובלה ונשיאה), וכן ירי מנשק חם. על פי המתואר, לעזקי עסק למכירת אלכוהול, הממוקם סמוך לחצר ביתו. נאשם 1 אשר החזיק ברישיון באקדח חצי אוטומטי, הגיע לעסק והעביר את הנשק לעזקי. עזקי יצא מהעסק כשהוא מחזיק ונושא את הנשק טעון במחסנית ובכדורים, דרך את הנשק, כיוון כלפי מעלה וירה מספר יריות באוויר. בהמשך עשה כן שוב. בית המשפט המחוזי קבע מתחם הנע בין 9 ל-36 חודשי מאסר בפועל, והשית על עזקי 14 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. עד כאן סקירת הפסיקה.

34. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש ליתן את הדעת על כי בנוגע לנאשמים אשר להם יוחסו עבירות הנשק המושלמות, דובר בכלי נשק אחד, והוא אקדח. רוצה לומר, כי אמנם בסיפור המעשה אותו מגולל כתב האישום המתוקן מופיעים שני אקדחים, באמצעותם בוצע הירי בשעת החתונה. ואולם, אין בנמצא נאשם המיוחסת לו עבירה מושלמת של נשיאת נשק או ירי הימנו בנוגע ליותר מאקדח אחד. ראו על כך הדברים המפורשים בכתב האישום המתוקן, כי "הנאשמים 2 ו-3 החזיקו, ונשאו בצוותא חדא כל אחד כלי נשק אחד...", וכן כי "הנאשמים 2 ו-3 ירו בצוותא חדא מספר יריות כל אחד בכלי נשק אחד..." (סעיפים 6 ו-6א, בהתאמה). גם בדיון שהתקיים לפניי, במסגרתו הודיעו הצדדים על הגעתם להסדר טיעון, נרשם מפיהם כך: "מוסכם כי הנאשמים 2 ו-3 החזיקו כל אחד אקדח אחד ולא שמיוחס להם שניים ביחד בצוותא" (עמ' 21 לפרוטוקול הדיון מיום 21.5.2024. ההדגשה במקור).

עוד ניתן להביא בחשבון, כי השימוש בנשק אינו מלווה בתכנון מעמיק או בתחכום מיוחד, וכי חרף פוטנציאל הנזק הרב, למרבה המזל בסופו של דבר לא התממש הנזק ביחס לרכוש או לגוף. זאת ועוד, נזק מכל מין וסוג לא יארע עוד מחמת שהנשק נתפס בידי המשטרה.

בצד אלו, יש להביא בחשבון נסיבות אשר מגבירות באחת את חומרת המעשים. כך למשל, כי כל אחד מן האקדחים היה טעון במחסנית ובה כדורים, וכי הירי בוצע מאקדחים אלו "באזור מגורים ובסמוך מאוד לבתי מגורים". זאת ועוד, גם בשעת הגעת השוטרים אל האירוע, נאשם 1 אשר נשא אותה העת על גופו את אחד האקדחים (טעון במחסנית ובה 2 כדורים) וכן גרב ובו 25 כדורים, ביקש להימלט מידי השוטרים, עד שנעצר. האקדח השני הוחזק על ידי נאשם 2 לאחר שהוסלק על עץ סמוך לביתו. לפיכך, אין בנמצא הסגרה של הנשק לידי המשטרה מיד לאחר מעשה אשר תעיד על חרטה.

35. ברי כי לא נעלמו מעיני הנסיבות האופפות את נשיאת האקדחים ואת הירי שבוצע מהם, וכן טיעוני הסנגורים בעניין זה כי השימוש בנשק היה במהלך חתונה, כאות שמחה. ואולם, נשק הוא נשק הוא נשק. יש לגדוע באחת את תופעת החזקתו ונשיאתו בלא רשות על פי דין, וכן את הירי באמצעותו באופן שיש בו לסכן חיי אדם, יהיו נסיבות השימוש בנשק אשר יהיו. הדרך לעשות כן, היא באמצעות ענישה מחמירה ומרתיעה, אשר תעביר מסר חד וברור לעבריין העומד לדין ולעבריינים בפוטנציה, לבל יבצעו עבירות כגון דא.

לא נעלמו מעיני גם טענות מי מהסנגורים, לפיהן, בזירת האירוע נתפסו שני תרמילים (אחד מתאים לכל אקדח), והסקת המסקנה האפשרית כי בוצע ירי בודד מכל אחד מהאקדחים. ואולם, למסקנה זו אין אחיזה בכתב האישום המתוקן, אשר בעובדותיו הודו כאמור הנאשמים כולם, ולפיו "הנאשמים 2 ו-3 ירו בצוותא חדא מספר יריות כל אחד בכלי נשק אחד..." (סעיף 6א. ההדגשה שלי - א' ס').

36. יש כמובן להבחין בין פועלו של כל אחד מהנאשמים. חומרת המעשים שונה, וכך גם מטבע הדברים העבירות אשר יוחסו לכל אחד מן הנאשמים. נאשמים 2 ו-3 החזיקו ונשאו בעת היותם בחתונה באקדחים, כל אחד מהם באקדח אחד הטעון במחסנית ובתוכה כדורים. במהלך החתונה, נאשמים אלו העבירו את האקדחים מיד ליד ביניהם, טיפלו בהם, ואף ירו בהם בסמוך מאוד לבתי מגורים (כל אחד באקדח בו הוא החזיק). נאשם 2 אף החזיק במועד מאוחר יותר, מספר ימים לאחר החתונה, את אחד האקדחים (ובתוכו מחסנית) כשהוא מוסלק בגרב ועטוף בניילון נצמד, על עץ בסמוך לביתו. יוער כי על פי טענת הסנגורית, ובלא שבאה התנגדות לכך מאת המאשימה, מדובר באותו אקדח באמצעותו ירה נאשם זה במהלך החתונה.

נאשם 1 סייע בהחזקת ובנשיאת אחד האקדחים, "בנוכחותו במקום, בהעברת האקדח השני מיד ליד ובטיפול בו" (ולא רק מעצם שהותו ליד האחרים, כפי העולה מטיעוני בא כוחו). הוא גם סייע לירי שבוצע מאחד האקדחים, בנוכחותו במקום. נאשם 1 אף ביצע עבירה מושלמת של החזקה, נשיאה והובלה, שעה שהוא קיבל לידיו את אחד האקדחים לאחר הירי, ובהגיע כוחות המשטרה פתח נאשם 1 בריצה לשם מניעת מעצרו, כשעל גופו אחד האקדחים טעון במחסנית שבתוכה שני כדורים, ובכיס מכנסיו גרב ובו 25 כדורים. בעשותו כן, ביצע נאשם 1 גם דבר עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו.

נאשם 4 סייע אף הוא בהחזקת ובנשיאת הנשק, אך זאת ביחס לשני האקדחים, "בנוכחותו במקום, בהעברת הנשקים מיד ליד ובטיפול בהם" (ולא רק מעצם נוכחותו במקום, כפי טענת סנגורו). גם הוא סייע לירי שבוצע מאחד מהאקדחים, בנוכחותו במקום.

37. עניין נוסף שיש ליתן עליו את הדעת, הוא העונש המזערי למבצעי עבירות נשק, אשר נקבע כהוראת שעה במסגרת חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938. לפי תיקון זה, בעבירות נשק מסוימות, שענייננו נמנה עמן, ככלל לא יפחת העונש מרבע מן העונש המרבי שנקבע לצד אותה עבירה. כך נקבע, בין היתר, "נוכח התפשטות ההתחמשות של קבוצות גדולות באוכלוסייה בנשק בלתי חוקי, ייחודיות התופעה והשלכותיה החמורות, ובפרט המחיר שהיא גובה בחיי אדם..." (ראו דברי ההסבר להצעת חוק העונשין (תיקון מס' 142 - הוראת שעה) (עונש מזערי על החזקת נשק בלא רשות על פי דין), התשפ"א-2021, ה"ח הכנסת 872).

38. על רקע נסיבות ביצוע העבירות, הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מפועלם של כל מהנאשמים ומידת הפגיעה בערכים אלו, כמו גם בשים לב למדיניות הענישה הנהוגה, סבורני כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של כל אחד מנאשמים 1-3 מצוי בטווח שבין 28 ל-46 חודשי מאסר בפועל, ובכל הנוגע לנאשם 4 מצוי מתחם העונש ההולם בטווח שבין 14 ל-28 חודשי מאסר בפועל. הכל לצד עונשים נלווים.

39. לא מצאתי בענייננו כי מתקיימים שיקולים אשר יצדיקו לסטות ממתחמי העונש שזה עתה נקבעו, בין אם לחומרה ובין אם לקולא. שיקול ההגנה על שלום הציבור, הגם שמתקיים מעצם הערכים המוגנים שנפגעו, אינו מצדיק חריגה מהמתחמים. שיקול השיקום, בשים לב לנסיבות, אינו מתקיים וממילא אינו מצדיק אף הוא סטייה מהמתחמים. אפנה להלן לקבוע את העונש המתאים לכל אחד מן הנאשמים בגבולות מתחם העונש ההולם שנקבע בענייננו. בכגון דא, יש להתחשב בנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא לחוק. העונש המתאים לנאשמים

40. ביחס לכל אחד מן הנאשמים, יש ליתן משקל להודאתו בעובדות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן. הודאת הנאשמים ניתנה אמנם לאחר שכבר החלה להישמע פרשת התביעה, אך עדיין יש בה כדי להביא לחיסכון בזמן שיפוטי רב, ובשמיעת עדים רבים. הודאה זו באה לעולם לאחר שבוצע שינוי משמעותי ומהותי בכתב האישום, בעובדותיו ובעבירות המיוחסות לנאשמים.

41. משקל נכבד בעניינם של נאשמים 2 ו-3 יש ליתן לעובדה כי זוהי הסתבכותם הראשונה בפלילים, וכי לא רשומות לחובתם הרשעות קודמות. אשר לנאשמים 1 ו-4, עומדים לפני גיליונות ההרשעות בפלילים (טמ/1 וטמ/2, בהתאמה). בכל הנוגע לנאשם 1, לחובתו הרשעה אחת בפלילים, בעבירה של גניבה. גם לחובת נאשם 4 עומדת הרשעה אחת, אם כי זו בעבירה חמורה יותר של ניסיון לרכישת נשק. בגין מעשיו אלו, נגזר על נאשם 4 מאסר בפועל למשך שנה (ראו ת"פ (מחוזי חיפה) 23648-12-19, מיום 27.7.2020 - טמ/3). עוד כלל העונש, בין היתר, מאסר מותנה בן 12 חודשים, בר הפעלה בענייננו. בעודו נתון תחת התנאי, ובלא שהדבר הרתיעו, ביצע נאשם 4 את המעשים מושא ענייננו.

42. יש ליתן ביטוי גם לגילם הצעיר באופן יחסי של הנאשמים, ובמיוחד לגילו של נאשם 2 אשר טרם מלאו לו 21 שנים בעת ביצוע העבירות מושא ענייננו. נתתי דעתי גם לדברי הצער שהביעו הנאשמים, ולכמיהתו של נאשם 1 לשוב ולפרנס את משפחתו וילדיו, וכן לפגיעה האפשרית של העונשים אשר יוטלו על הנאשמים על מי מבני משפחתם.

43. צבר שיקולים אלו, הפועל רובו ככולו לזכות הנאשמים (למעט העבר הפלילי כמפורט לעיל, ובמיוחד זה הקיים לנאשם 4), יש בו די על מנת למקם את עונש המאסר בפועל בתחתית מתחם העונש ההולם שנקבע לגבי נאשמים 1-3. באשר לנאשם 4, ראוי יהא למקם את עונשו במחצית הראשונה של המתחם, תוך הפעלת המאסר המותנה (מחציתו במצטבר). באמצעות ענישה זו של מאסר ממושך מאחורי סורג ובריה, בצירוף מאסרים מותנים וענישה בעלת ביטוי כלכלי בדמות קנס, סבורני כי יוגשם עיקרון ההלימה. בד בבד, תושג הרתעת הנאשמים, כמו גם הרתעת עבריינים בפוטנציה לבל יבצעו עבירות כגון דא.

עונש המאסר, אף כי ממושך הוא, יותיר בידי הנאשמים את ההזדמנות לשוב אל קרוביהם ולילך בדרך הישר, וכולי תקווה כי בדרך זו יבחרו הם מעתה ואילך.

סוף דבר

44. על כן, אני גוזר על נאשם 1 את העונשים הבאים:

- עשרים ושמונה (28) חודשי מאסר בפועל.

תקופה זו תימנה מיום מעצרו בתאריך 11.5.2023.

- שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג פשע.

- שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג עוון או עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו.

- קנס בסך של 3,000 ₪ אשר ישולם תוך 120 ימים מהיום.
על נאשם 2 אני גוזר את העונשים הבאים:

- עשרים ושמונה (28) חודשי מאסר בפועל.

תקופה זו תימנה מיום מעצרו בתאריך 17.5.2023.

- שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג פשע.

- שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג עוון.

- קנס בסך של 3,000 ₪ אשר ישולם תוך 120 ימים מהיום.
על נאשם 3 אני גוזר את העונשים הבאים:

- עשרים ושמונה (28) חודשי מאסר בפועל.

תקופה זו תימנה מיום מעצרו בתאריך 17.5.2023.

- שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג פשע.

- שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג עוון.

- קנס בסך של 3,000 ₪ אשר ישולם תוך 120 ימים מהיום.
על נאשם 4 אני גוזר את העונשים הבאים:

- שישה עשר (16) חודשי מאסר בפועל.

בנוסף, יופעל עונש המאסר המותנה בן שניים עשר (12) חודשים אשר הושת על נאשם 4 בת"פ (מחוזי חיפה) 23648-12-19, באופן שמחציתו תרוצה במצטבר ומחציתו בחופף.

נאשם 4 ירצה אפוא, סך הכל, עשרים ושניים (22) חודשי מאסר בפועל, אשר יימנו מיום מעצרו בתאריך 17.5.2023.
- שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג פשע.
- שישה (6) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירת נשק מסוג עוון.
- קנס בסך של 2,000 ₪ אשר ישולם תוך 120 ימים מהיום.
אשר לאופן תשלום הקנס שנפסק לחובת הנאשמים, החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועד שנקבע לעיל. ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:
· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון **-*****.
· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.
ניתן היום, ח' אלול תשפ"ד, 11 ספטמבר 2024, בנוכחות הצדדים.